

Christus Rex

INSTAURARE OMNIA IN CHRISTO

Br. 20 | God. VI/2 | AD 2019.

NOVUS ORDO

50 godina pustošenja.

Pariz, Veliki Tjedan '19.

Notre Dame u ognju

KRIZA ▪ NOVI OBRED

VJERA ▪ BOGOSLUŽJE

FRATERNITAS SACERDOTALIS SANCTI PII X ▪ AUSTRIJSKI DISTRIKT ▪ AD MMXIX

RASPORED SV. MISA

KAPELA SV. JOSIPA

Jurja Denzlera 37 – 10000 Zagreb

25. 5. (sub.)	**sv. Grgur VII., p. i isp.**	**18 h**
26. 5.	**V. nedjelja nakon Uskrsa**	**10 h**
28. 5. (ut.)	**sv. Augustin Kenterberijski, b. i isp.**	**18 h**
29. 5. (sri.)	**Bdijenje uoči Uzašašća**	**18 h**
30. 5. (čet.)	**Uzašašće (Spasovo)**	**18 h**
2. 6.	**Nedjelja nakon Uzašašća**	**18 h**
9. 6.	**Nedjelja Duhova**	**10 h**
11. 6.	**Duhovski utorak**	**18 h**
12. 6.	**Duhovska kvatrena srijeda**	**18 h**
16. 6.	**Nedjelja Presvetoga Trojstva**	**10 h**
19. 6. (sri.)	**sv. Julijana Falconieri, dj.**	**18 h**

20. 6. (čet.)	**Tijelovo**	**9.30 h**
23. 6.	**II. nedjelja nakon Duhova**	**18 h**
30. 6.	**III. nedjelja nakon Duhova**	**10 h**

KAPELA SV. JERONIMA

Zrinsko-frankopanska 58 – 21000 Split

26. 5.	**V. nedjelja nakon Uskrsa**	**9 h**
31. 5. (pet.)	**BDM Kraljica**	**18 h**
1. 6.	**sv. Anđela Merici (prva subota)**	**18 h**
2. 6.	**Nedjelja nakon Uzašašća**	**9 h**
9. 6.	**Nedjelja Duhova**	**18 h**
10. 6.	**Duhovski ponedjeljak**	**7 h**
16. 6.	**Nedjelja Presvetoga Trojstva**	**18 h**
17. 6. (pon.)	**Sv. Grgur Barbarigo, isp.**	**7 h**
20. 6. (čet.)	**Tijelovo**	**18 h**
23. 6.	**II. nedjelja nakon Duhova**	**9 h**
30. 6.	**III. nedjelja nakon Duhova**	**18 h**

RIJEKA

Centar Zamet, Trg riječkih olimpijaca 1

26. 5.	**V. nedjelja nakon Uskrsa**	**18 h**
8. 6. (sub.)	**Bdijenje uoči Duhova**	**18 h**
15. 6.	**Duhovska kvatrena subota**	**18 h**

SLAVONSKI BROD

Falcon Electronic, Vinogradska 2b

30. 6.	**III. nedjelja nakon Duhova**	**18 h**

Sadržaj:

Predgovor: Pedeset godina NOM-a – Obnova ili pustošenje?...........1
Svjedočanstva o novom obredu Mise..6
Razlike između tradicionalne i nove Mise. 11
Lutherova Misa. 18
Sveta Misa i liturgijska revolucija...31
Simbolika požara katedrale Notre-Dame 39

Predgovor: Pedeset godina nove Mise – obnova ili opustošenje?

Dragi prijatelji, dobročinitelji i dragi vjernici!

Papa Pavao VI. objavio je 3. travnja 1969. godine Novus Ordo Missae, novi red mise (skraćeno nazvan: nova Misa). Ovaj sudbonosni dan obilježio je epohalnu prekretnicu u Katoličkoj Crkvi. Tako je Papa radikalno promijenio lice Crkve, prvenstveno u svetoj liturgiji. Nezabilježena novost nove Mise nije mogla izmaći štovateljima svete liturgije. Zajednička usmjerenost na Boga u prinošenju svete Misne Žrtve zamijenjena je okrenutošću svećenika i puka prema „stolu“ da bi se obilježila „Gospodnja večera“. Svečane ceremonije koje su odisale detaljima strahopoštovanja, svetosti i misticizma i doživljavane kao prodor nebeskoga u ovu prolaznost, ustupile su mjesto hladnoj i trezvenoj jednostavnosti koja podsjeća na svjetovno događanje u višenamjenskoj dvorani. Umjesto Boga, stajao je odjednom u središtu pozornosti čovjek.

Štovanje Boga ili kult čovjeka? To je bilo uznemirujuće pitanje što su se mnogi ljudi sa zaprepaštenjem pitali. Govorilo se o „katastrofi“ koja je neminovno dovela do razaranja. Ostvaruju li se dramatični strahovi tada zabrinutih suvremenika? Naravno, pitanje je izuzetno složeno i nabijeno emocijama. No, vremenski odmak od sada 50 godina olakšava da se mirno sagledaju stvari. A to je nužno jer u konačnici radi se o biti ili ne biti Crkve. Ovdje se ograničavamo na glavne točke kritike koje su neprestano iznošene unatrag 50 godina. Dublju i potpuniju analizu ostavit ćemo za drugu priliku. Postoje liturgijski, dogmatski i pastoralni razlozi koje treba iznijeti u prosudbi Nove mise:

1) Liturgijski razlozi

Podrijetlo nove liturgije – radi se o „novom stvorenju na zelenom stolu“ – dijametralno protivnom zakonima razvoja liturgije. Nikada tijekom crkvene povijesti nije bilo „liturgijske fabrikacije na pokretnoj traci“ [1]. Svaki je obred nastao: „pod nadahnućem Duha Svetoga, koji uvijek pomaže Crkvu do kraja vremena“ [2] i razvija se kroz stoljeća: „Crkva je, o tome nema sumnje, živi sklop udova. I u onim stvarima koje se tiču svete liturgije Crkva raste, razvija se i napreduje, pa se upriličuje i prilagođuje potrebama i prilikama vremena, ali uvijek tako da njezin nauk ostane netaknut i čitav.“ [3]. Drugi vatikanski sabor upozorio je protiv revolucionarnih zahtjeva posve nove liturgije: „Neka se, napokon, ne uvode novosti ako to ne traži istinska i sigurna korist Crkve i uz oprezno nastojanje da novi oblici na neki način organski izrastu iz već postojećih oblika“ [4].

Ali ovo je upozorenje bačeno u vjetar, kako je kardinal Ratzinger neprestano ukazivao 1989. godine: „Ono što se nakon sabora u velikoj mjeri dogodilo znači nešto sasvim drugo: liturgija je zamijenjena napravljenom liturgijom. Prešlo se iz živoga procesa rasta i postajanja u napravljeni obred. Nije se više htjelo nastaviti s organskim rastom i sazrijevanjem koji je živio stoljećima, već na njegovo mjesto – prema uzorku tehničke proizvodnje –

staviti napravljen plitki proizvod trenutka. Gamber se tom falsificiranju usprotivio budnošću istinskog proroka i neustrašivošću pravoga svjedoka... Liturgijska reforma u svom konkretnom ostvarenju sve više je odstupala od tog izvornoga (najdublje biti liturgije). Rezultat nije preporod već opustošenje.“ [5].

2) Dogmatski razlozi

„Glavni prigovor na Ordo Missae Pavla VI. je da nedostatno izražava katoličku vjeru“ [6]. Kardinali Ottaviani i Bacci u svojoj kritici nove Mise naglašavaju da: „Novus Ordo Missae predstavlja zapanjujuće udaljavanje od katoličke teologije o svetoj Misi“. Novus Ordo Missae je „takav da može u mnogim stvarima zadovoljiti i najprogresivnije protestante“ – „Želi se načiniti tabula rasa od cjelokupne teologije svete Mise. U biti se približava protestantskoj teologiji koja je razorila žrtvu Mise” [7].

3) Pastoralni razlozi

Već 1969. kardinali Ottaviani i Bacci žalili su se na razorne pastoralne posljedice liturgijske reforme. To je dovelo do „posvemašnjeg nesnalaženja vjernikâ, koji već pokazuju znakove nemarnosti i jasnoga opadanja vjere. U većemu dijelu klera to se očituje kao mučna kriza savjesti, o čemu imamo bezbrojna i svakodnevna svjedočanstva“.

Tvrdnja koju je izrekao mons. Lefebvre: *„Nova Misa proizlazi iz krivovjerja i vodi prema krivovjerju“*, gorko se potvrdila u posljednjih 50 godina. Većina katolika izgubila je vjeru i nemaju pojma o sv. Misi, o duhu klanjanja i žrtve.

Prema istraživanju provedenom povodom „Kirchentaga“ u Münchenu 2010. godine, više od 90% katolika je izjavilo da ne postoji razlika između katoličke Mise i protestantske Gospodnje večere. – Razorna kriza vjere ogleda se i u nezaustavljivom padu pohađanja nedjeljnoga bogoslužja. U Beču samo 3% katolika redovito prisustvuje nedjeljnoj Misi, u Francuskoj samo 1,8%!

Žrtva ili gozba?

Nažalost, pustošenje o kojem je govorio kardinal Ratzinger prodrlo je u samu srž kršćanstva, koje se sastoji u nasljedovanju Krista, kao što je Sv. Pavao lijepo opisao: „Želim Ga upoznati, kao i zajedništvo s Njegovom patnjom i snagom Njegovog uskrsnuća“ (Fil 3).

Već desetljećima može se promatrati pokušaj suvremenih teologa da potisnu sve ono što podsjeća na križ i žrtvu i da to uklone iz liturgije. Papa Pio XII. sa zabrinutošću je gledao na taj razvoj i želio ga je energično suzbiti: „A kako je njegova gorka muka glavno otajstvo iz kojega izvire naše spasenje, u skladu je s katoličkom vjerom da baš nju postavimo u što veće svjetlo, jer je ona kao središte bogoštovlja, dok je euharistijska žrtva svakoga dana predstavlja i obnavlja, a svi su sakramenti najuže povezani s križem“.

Nažalost, upozorenja mudrog pape bačena su u vjetar. Došla je nova Misa kojoj nedostaje njezina bit: ovisno o tome kako se služi, pojam žrtve je gotovo ili potpuno dokinut. To je stvarno najgora stvar koja se može dogoditi – pogotovo u današnje vrijeme, koje se definira kao „društvo zabave“ i „wellness crkva“. Kako bi kršćanin trebao nositi svoj svakodnevni križ, ovladati životnim poteškoćama, a zatim voditi krepostan život, ako u svetoj Misnoj Žrtvi ne nalazi oživljenje i hranu? Na koji način bi naročito svećenici i redovnici trebali prikazati žrtveni dar svoga umrtvljenoga života, ako se svakodnevno ne združuju s božanskim žrtvenim Jaganjcem kako bi se predali za slavu Božju i spasenje duša? Trebamo li se tu još čuditi o krizi identiteta i odumiranju posvećenoga života?

Današnji potresni slom u Crkvi – sve do svih stravičnih skandala – ne nalazi li svoj najdublji uzrok u liturgijskom opustošenju?

Otajstvo muke i uskrsnuća

Ljubimo našu tradicionalnu liturgiju, koja će jedina moći na ruševinama propasti proizvesti kršćansku civilizaciju! Rado se ujedinjujmo sa žrtvovanim Isusom, predajmo mu sve naše brige, kako bismo i mi mogli iskusiti snagu uskrsnuća u nama. Umiranje i uskrsnuće s Kristom je bit kršćanskoga života, kao i sveta Misa. Onaj tko se žrtvuje s Njim, najintimnije će se povezati s Njegovim uskrsnućem. U svetoj Pričesti primamo preobraženoga Spasitelja u njegovoj skrivenoj slavi, koji nas ispunjava svojom radošću, snagom i istinskom nebeskom utjehom. U tom smislu želim vam milosno i blagoslovljeno uskrsno vrijeme!

Sa svećeničkim blagoslovom,

P. Stefan Frey

p. Stefan Frey, poglavar Distrikta

1 Klaus Gamber, Ritus modernus, str. 63sl; Fragen an die Zeit, Pustet, 1989., str. 94-108.
2 Pio XII., Mediator Dei, br. 61
3 Isto, br. 59
4 Drugi vatikanski sabor, Sacrosanctum Concilium, br. 23.
5 Kard. Ratzinger u osvrtu na lik Klausa Gambera, u: W. Nyssen, Simandron – der Wachklopfer, 1989.
6 Georg May, Die alte und die neue Messe.
7 Kardinali Ottaviani i Bacci, Kratak kritički pregled Novog reda Mise

Svjedočanstva o novom obredu Mise

p. Stefan Frey

Postoji cijeli niz „nesumnjivih“ svjedoka koji potvrđuju ono što se dogodilo liturgijskom reformom. Oni s neviđenom odlučnošću ukazuju na protestantizaciju katoličke Mise, koja je postala toliko slična protestantskoj Gospodnjoj večeri da ih se može poistovjetiti.

1. Julien Green

Poznati pisac i obraćenik Julien Green piše u svojoj knjizi „Ce qu'il faut d 'amour à l'homme“ prigodom prijenosa katoličke Mise na francuskoj televiziji, koji je gledao

zajedno sa svojom sestrom Annom:

„Ono što sam zajedno s Annom otkrio bila je prilično gruba imitacija anglikanskoga bogoslužja koje nam je poznato iz našega djetinjstva. Stari protestant, koji je u meni katoličkom vjerom bio uspavan, iznenada se probudio pred očitom i apsurdnom prijevarom koju nam je zaslon prikazao. Nakon što je ova čudna ceremonija došla kraju, jednostavno sam upitao moju sestru: „Zašto smo se obratili?“ [...] „Istoga trenutka sam shvatio kojom se vještinom Crkvu prevodi iz jednoga vjerovanja u drugo.“ [...] „Priznajem papinski autoritet i pomisao da napustim Crkvu doista bi mi utjerala strah u kosti. No ostajem vjeran svojoj ispovijesti vjere iz 1916. godine i neću se od nje odmaknuti ni pedlja.“[1]

2. Jean Guitton

Dugogodišnji prijatelj Pavla VI. izvijestio je u radijskoj raspravi od 19. 12. 1993. da je Papa namjerno

želio ukloniti iz Mise sve što bi moglo uznemiriti protestante.[2]

„Namjera Pavla VI. u pogledu liturgije, u pogledu onoga što se obično naziva Misom je obnoviti katoličku liturgiju na takav način da se gotovo podudara s protestantskom liturgijom. [...] Ponavljam: Pavao VI. učinio je sve što je bilo u njegovoj moći da približi katoličku Misu – udaljavajući se od Tridentskoga sabora – protestantskoj Gospodnjoj večeri. [...] Ne mislim da sam pogriješio u tvrdnji da je namjera Pavla VI. i nove liturgije koja nosi njegovo ime bila tražiti od vjernika veće sudjelovanje na Misi, više prostora za Sveto pismo i manje mjesta za sve ono... neki bi rekli magiju, drugi za transupstancijaciju, odnosno za ono što proizlazi iz katoličke vjere. Drugim riječima, Pavao VI. je pokazivao ekumensku namjeru izbrisati ili barem ispraviti ili oslabiti ono što je previše katoličko, u tradicionalnome smislu, u Misi, i približiti Misu, ponavljam, kalvinističkoj večeri.“[3]

3. prof. Hermann Sasse

Hermann Sasse, međunarodno poznati luteranski teolog, napisao je u svojoj knjizi „Corpus Christi“[4] o novoj Misi u Katoličkoj Crkvi:

„Novi Ordo Missae je praktično uništio staru Misu. Čak se i stvarna prisutnost više ne čini samorazumljivom. [...] Najveća liturgija zapadnoga svijeta je bezobzirno uništena. Jer ono što se danas slavi kao Misa više nije oltarski sakrament. Oltar stoji prazan u pozadini crkve, ako je još uvijek tamo. Ispred stoji stol s novim pričesničkim i žrtvenim obredom. Nitko ne zna što se događa. Umjesto Mise koja je izrasla stoljećima stoji proizvod liturgijski umjetnoga zahvata koji je prokletstvo svake moderne crkve. [...] Savjetovao sam svojim katoličkim prijateljima da održe euharistijski kongres u Melbourneu 1974. godine pod geslom: Spasite sakrament.“
[...] „Ali sada doživljavamo nešto što gledam s najvećim čuđenjem: ukidanje oltara u katoličkim crkvama i uništenje Mise. Kada je ranije katolik došao u svoju crkvu, vidio je glavni oltar i svjetlo koje mu je odmah pokazalo da je Gospodin

tamo. Danas vidi prazan stol i mora naporno tražiti mjesto gdje je Sanctissimum pohranjeno na nekom pokrajnjem oltaru. 'Uzeli su moga Gospodina i ne znam gdje su ga položili!‘ Ovu sam pritužbu izložio u pismu vodećemu katoličkomu crkvenomu listu. Znam što je ta promjena značila za katolički puk. To je najosjetnija demonstracija velike revolucije koja se dogodila u naše vrijeme u Rimskoj Crkvi. Poznajem mnoge katolike, obične ljude i obrazovane, koji vjerno ispunjavaju svoje nedjeljne obveze, ali se ne osjećaju u svojoj crkvi kao kod kuće. Žale za svojom crkvom. Sa suzama u očima rekao mi je jedan stariji učitelj, jedan od stupova svoje župe: 'Ne zanima me ova crkva. Samo želim spasiti svoju dušu'. U Melbourneu su vjerni katolici tražili da se barem povremeno u katedrali služi stara latinska misa. To je odbijeno. Jedini ustupak je da se na latinskome može održati jedna od nedjeljnih jutarnjih misa. Ali to mora biti prijevod današnje Mise. Mi koji nismo katolici možemo samo zapanjeno gledati kako je sv. Zwingli uzdignut na čast oltara.“

4. J. R. R. Tolkien

Britanski autor i autor romana „Gospodar prstenova“, jedne od najuspješnijih knjiga 20. stoljeća, bio je cijeli život pobožni katolik, nadahnut dubokom ljubavlju prema Presvetom Oltarskom Sakramentu. Teško je patio od liturgijske reforme te ju je više puta kritizirao u svojim pismima. Vjerodostojan izvor govori da je Tolkien plakao tijekom Mise kada je uveden novi obred. Umro je malo kasnije (1973.). Svojem sinu Michaelu govori o postkoncilskim novotarijama:

„Dobro znam da i meni i tebi Crkva koja je bila naše utočište sada

često izgleda kao zamka. Ne postoji drugo mjesto kamo bi se moglo otići... Mislim da se ne može učiniti ništa osim moliti za Crkvu, za Kristova namjesnika, za nas same“ (Humphrey Carpenter, Unwin, 1990., Pisma J. R. R. Tolkiena, 306/1967).

5. Visoko vijeće Crkve Augsburške vjeroispovijesti Alzasa – Lorena

Protestantsko tzv. „Visoko vijeće Crkve Augsburške vjeroispovijesti Alzasa – Lorena“ izdalo je 8. prosinca 1973. sljedeću izjavu:

„Smatramo da u sadašnjim okolnostima vjernost evanđelju i predaji ne dopušta da se suprotstavljamo sudjelovanju vjernika naše crkve u katoličkome euharistijskome slavlju. [...] U svjetlu sadašnjeg oblikovanja euharistijskoga slavlja u Katoličkoj Crkvi i sadašnjih teoloških podudarnosti, čini se da su mnoge prepreke koje bi mogle spriječiti protestantu da prisustvuje euharistijskom slavlju nestale. Danas bi protestantima trebalo biti moguće da u katoličkome euharistijskome slavlju prepoznaju Posljednju večeru koju je ustanovio Gospodin. [...] Želimo upotrebljavati nove euharistijske molitve u kojima ćemo se ponovno pronaći.“[5]

6. Pastor Michel Viot

Bivši luteranski biskup Michel Viot koji je bio predsjednik Luteranskoga konzistorija u Parizu i član Nacionalne velike lože Francuske, danas je katolički svećenik. Prije svoga obraćenja zamolilo ga se da navede razliku između stare i nove Mise. Njegov je odgovor bio:

„Hvala vam što ste postavili tako važno pitanje, jer je ono odigralo važnu ulogu u reformaciji početkom 16. stoljeća. Želim vam dati jasan odgovor. Mons. Lefebvre je dobro prepoznao sporno pitanje i nije pogriješio. Naravno, ne simpatiziram s njime, ali moram priznati da je dobro vidio. Mi protestanti jednoglasno smatramo da Misa nije obnavljanje Žrtve Isusa Krista na Križu i da svećenik ne može ponovno žrtvovati Tijelo i Krv Isusa Krista. Bilo bi odvratno vjerovati da se može ponoviti ono što je jedinstveno i savršeno u povijesti spasenja. Velika je zasluga novog Orda Pavla VI. koji je to

istaknuo.“ (Una Voce, srpanj 1985.).

7. p. Joseph Gelineau, SJ

Čak je i jedan od članova vijeća koje je stvorilo novu Misu otvoreno priznao da nasilne intervencije u liturgiji nisu reformirale rimski obred, već da su ga uništile. On je naime rekao u vezi s tradicionalnom Misom:
„Usporedimo to s misom koju imamo sada. Nisu samo riječi, melodije i neke geste različite; istini za volju, radi se o drugoj liturgiji Mise. Treba to reći bez ikakve dvosmislenosti: rimski obred

kakav smo poznavali više ne postoji. On je uništen.“[6]

[1] Una Voce Korrespondenz, sv. 6, 1978.; str. 347, 349, 352.
[2] To je potvrđeno i činjenicom da je papa Pavao VI. pozvao šestoricu protestantskih pastora da sudjeluju u izradi novoga obreda Mise. Ima poznata slika na kojoj se nalazi papa zajedno s ovom šestoricom protestantskih službenika. Jedan od njih, Max Thurian iz Taizéa, kasnije je izjavio: „Uistinu ništa u obnovljenoj Misi ne treba smetati evangeličkim protestantima“. On je potom 1988. zaređen za svećenika, bez da se prethodno trebao odreći protestantizma.
[3] Dom Gerard Calvet, *Pismo prijateljima opatije St. Madeleine u Le Barrouxu,* br. 51.
[4] Izdavačka kuća Evangeličko-luteranske misije, Erlangen, 1979., str. 105sl.
[5] Skup u Strassbourgu, 8. prosinca 1973., preuzeto iz časopisa: *Derniere nouvelles d'Alsace*, br. 289, 14. prosinca 1973.
[6] J. Gelineau, *Demain la Liturgie*, Pariz, 1976., str. 9.

Razlike između tradicionalne i nove Mise – sličnosti nove Mise s protestantskim obredima

Michael Davies

Pojmovna razjašnjenja:

Tridentska Misa: tradicionalna Misa koju je kodificirao papa sv. Pio V. na poticaj Tridentskoga sabora (1545.-1563.) – odakle joj i ime, kao standardnu liturgiju zapadne Crkve. Ona ipak u svojim bitnim dijelovima seže sve do pape sv. Grgura Velikog (590.-604.) i dalje.

Novus ordo Missae (Novi red Mise): nova liturgija koju je 1969. uveo papa Pavao VI. Ona je radikalna prerada prijašnjega rimskoga obreda (tridentske Mise), koju je proveo Consilium (liturgijska komisija) nakon Drugoga vatikanskoga sabora (1962.-1965.).

Cranmer: Thomas Cranmer (1489.-1556.) je bio odmetnuti kanterberijski nadbiskup koji je putem liturgijskih promjena prema vlastitim protestantskim idejama uništio katoličku vjeru u Engleskoj. Uveo je dvije glavne liturgijske knjige: bogoslužje iz 1549. koje je bilo kompromis između prijašnjega katoličkog obreda i otvoreno protestantskog bogoslužja, te bogoslužje iz 1552. u kojem su istinski ostvarena njegova protestantska vjerovanja. Spaljen je na lomači za vrijeme vladavine kraljice Marije Tudor, osuđen zbog krivovjerja (kažnjivog smrtnom kaznom u to vrijeme).

Sarumski obred: Sarumski obred je bio način slavljenja rimskog obreda u Engleskoj do reformacije. U bitnome se radi o istom tradicionalnom rimskom obredu (kodificiranom kao tridentska Misa), ali s mjesnim varijacijama prema regionalnim običajima i tradicijama.

Tridentska Misa	Novus ordo Missae
1. Naslov: Misa	Cranmer je naslovio svoje bogoslužje iz 1549.: „Večera Gospodnja i sveta pričest, uobičajenog naziva Misa”. Novus ordo Missae naslovljen je u izvornom čl. 7 kao: „Gospodnja večera ili Misa”. Izraz „Gospodnja večera” je još uvijek uključen u promijenjeni čl. 7.
2. Služi se na latinskom jeziku.	Cranmerova Večera Gospodnja služi se na narodnom jeziku. *Novus ordo Missae* služi se na narodnom jeziku.
3. Veći dio Mise izgovara se nečujno.	Cranmerovo bogoslužje sastoji se od javne hvale i zahvaljivanja te se stoga služi glasno. Cijeli *Novus ordo Missae* služi se glasno.
4. Služi se na oltaru okrenutom istoku.	Cranmerovo bogoslužje služi se na stolu okrenutom prema narodu. *Novus ordo Missae* služi se na onom što očito treba biti stol okrenut prema narodu.
5. Psalam *Iudica me*, neprihvatljiv protestantima zbog spominjanja 'oltara Božjeg'.	Cranmer ga ukinuo. Ukinut u *Novus ordo Missae*.
6. Dvostruki *Confiteor* pravi razliku između svećenika i naroda, što je neprihvatljivo za protes-	Cranmer je ukinuo *Confiteor*. Dvostruki *Confiteor* je ukinut u *Novus ordo Missae* čime je zamagljena razlika između svećenika i naroda. Skraćeni *Confiteor* sa

tante, kao i zazivanje svetaca.	zazivima anđela i svetaca je uključen kao opcija, ali su omogućeni i drugi pokajnički obredi koji ne sadrže takve zazive te su stoga potpuno prihvatljivi za protestante.
7. Molitva *Aufer a nobis* priziva starozavjetne žrtve sa spominjanjem Svetinje nad svetinjama gdje je Veliki svećenik ulazio da prikaže krv žrtvenoga prinosa.	Ukinuta u *Novus ordo Missae*.
8. Molitva *Oramus te Domine* spominje relikvije u oltarnom kamenu.	Uporaba oltarnoga kamena više nije obvezna za pomične oltare ili kad se Misa slavi izvan posvećene građevine. Oltarni kamen je samo 'pohvalno zadržati' kod stalnih oltara (Opća uredba, 265-266). Ova molitva je ukinuta u *Novus ordo Missae*.
9. Ulazna pjesma, Kyrie, Gloria, zborna molitva, poslanica, evanđelje, Vjerovanje.	Cranmer ih zadržao. Zadržani u *Novus ordo Missae*.
10. Molitve kod prikazanja: *Suscipe, sancte Pater; Deus, qui humanae substantiae; Offerimus tibi, Domine; In spiritu humilitatis; Veni, sanctificator; Suscipe, sancta Trinitas*.	Usporedne molitve iz sarumskog obreda Cranmer je ukinuo. Sve ove molitve ukinute su u Novus ordo Missae osim izvadaka iz *Deus, qui humanae substantiae*, i: *In spiritu humilitatis*.
11. *Orate fratres*.	Ukinuo ih Cranmer i ukinuo ih *Consilium* u nacrtu za *Missa normativa*. Vraćene kao rezultat pritisaka na Sinodi u Rimu iz 1967.
12. Tajne molitve ili	Te molitve često sadržavaju specifično žrtvenu

molitve kod prikazanja.	terminologiju. Cranmer ih je ukinuo, ali su zadržane u *Novus ordo Missae* iako su često razvodnjene ICEL-ovim prijevodima (liturgijske komisije za engleski misal). Budući da te molitve ne čine dio ordinarija, ne predstavljaju zapreku za postizanje ekumenskog ordinarija.
13. Dijalog *Sursum corda*, predslovlje, *Sanctus.*	Cranmer ih zadržao. Zadržani u *Novus ordo Missae*.
14. Rimski kanon.	Cranmer ga ukinuo. Zadržan kao opcija u *Novus ordo Missae*, koji također sadrži kanon (II. euharistijsku molitvu) koju neki protestanti smatraju prihvatljivom jer ne pravi razliku između svećenika i naroda i ne sadrži riječ '*hostia*' (žrtva)*.
15. Formula posvete.	Cranmer ju je značajno izmijenio, a *Novus ordo Missae* je primijenio njegove najznačajnije promjene.
16. Molitva *Libera nos* nakon *Pater noster*.	Luther i Cranmer ukinuli su tu molitvu zbog zazivanja svetaca i završetka. Izmijenjena varijanta je zadržana u *Novus ordo Missae* bez zazivanja svetaca.
17. *Haec commixtio.*	Varijantu ove molitve iz Sarumskog misala Cranmer je ukinuo. Izmijenjena varijanta molitve je zadržana u *Novus ordo Missae* ali sa značajnim ispuštanjem riječi‘*consecratio'*.
18. *Domine Jesu Christe, qui dixisti*.	Ove molitve nema u Sarumskom misalu, ali ne sadržava ništa čemu bi protestant mogao prigovoriti osim riječi '*ne respicias peccata mea*' u kojima svećenik traži oproštenje za svoje osobne grijehe. To je još jedna molitva u kojoj se pravi razlika između svećenika i laika, a u *Novus ordo Missae* riječi '*peccata mea*'

	promijenjene su u *'peccata nostra'* – 'naši grijesi'.

19. *Domine Jesu Christe, Fili Dei vivi*, *Perceptio Corporis tui.*	Izmijenjene varijante ovih molitava su uključene u *Novus ordo Missae*, od kojih jednu svećenik izgovara u svoje osobno ime prije pričesti. Može nam pružiti neko zadovoljstvo što je takva molitva uključena. Ne treba pridavati previše značenja upotrebi realističkog načina govora u vezi stvarne prisutnosti u tim molitvama. Reformatori su htjeli ukloniti prvenstveno *žrtveni* način govora, jer su uspjeli pomiriti uporabu govora koji jasno izražava vjeru u stvarnu prisutnost sa svojim teorijama.
20. Obred pričesti. (a) Pričest se podjeljuje laicima pod jednom prilikom.	(a) Pričest se u Cranmerovom bogoslužju podjeljuje pod obje prilike. Situacije kada se to čini u Novus ordo Missae se sve više umnožavaju. To je već dopušteno za sve nedjeljne mise u SAD-u**.

(b) Tradicionalni oblik hostije.	(b) Relevantna rubrika u Cranmerovom obredu iz 1549. govori da bi hostije trebale biti: „beskvasne, okrugle, kao što je to bilo prije, ali bez ikakvih simbola, i dosta veće i deblje nego prije, kako bi ih se prikladno moglo podijeliti na barem dva dijela, ili više njih, prema volji služitelja”. Br. 283. Opće uredbe govori: „Poželjno je da se euharistijski kruh, iako beskvasan i tradicionalnoga oblika, pripravi tako da svećenik u misi slavljenoj s narodom može hostiju stvarno razlomiti na više dijelova i podijeliti ih barem nekim vjernicima”.
(c) Hostiju podjeljuje svećenik na jezik pričesnika koji kleči.	(c) Cranmer je zadržao sve tri tradicionalne prakse u obredu iz 1549., ali u obredu iz 1552. pričest se podjeljuje na ruku kako bi se označilo da je kruh običan kruh i da se svećenik po svojoj biti ne razlikuje od laika. Pričest se sada podjeljuje na ruku u svim zapadnim zemljama, a *Novus ordo Missae* je nadmašio Cranmera u tome da dopušta da se pričest prima stojeći i da je dijele laici.
21. *Quod ore sumpsimus* i *Corpus tuum*.	Izričit govor o stvarnoj prisutnosti uključen u te molitve ne bi ih predstavio kao nešto preporučljivo protestantima, iako ih je Luther mogao zadržati zahvaljujući svojoj teoriji konsupstancijacije. Molitva *Quod ore sumpsimus* nije bila u Sarumskom obredu, ali *Corpus tuum* jest, a Cranmer ju je ukinuo. Obje su ukinute u novoj Misi, ali je *Quod ore sumpsimus* naknadno vraćena.
22. *Placeat tibi*.	*Placeat tibi* je bio crna točka za protestante. Već samo ova molitva mogla je učiniti *Novus ordo Missae* neprihvatljivim za protestante da je zadržana. Slijedeći primjer Luthera,

	Cranmera i drugih reformatora, *Consilium* je ukinuo ovu molitvu.
23. Posljednje evanđelje.	Nema ništa nespojivog s protestantizmom u posljednjem evanđelju, ali njegovo zadržavanje u *Novus ordo Missae* bilo bi u neskladu s protestantskim bogoslužjima koja završavaju blagoslovom. *Consilium* ga je ukinuo.
24. Leonovske molitve	Molitve nakon Mise ne čine dio samog ordinarija ali su u praksi činile sastavni dio liturgije. Pet molitava manje spojivih s protestantizmom teže bi bilo zamisliti. *Consilium* ih je ukinuo.

Napomene urednika:

* Treba reći da se Rimski kanon (Prva euharistijska molitva) koji nalazimo u novome misalu značajno razlikuje od onoga u tradicionalnome misalu jer su iz njega uklonjeni gotovo svi znakovi križa i poklecanja te se u novome obredu izgovara u cijelosti glasno, dok se u starome moli većim dijelom tiho. Isto tako valja napomenuti da se i takav okljaštreni 'Rimski kanon' u praksi gotovo uopće ne upotrebljava jer se zbog opće tendencije prema minimalizmu (koja prožima cijeli novi obred) smatra predugačkim, te zbog psihološkog elementa 'prezamornim' jer sadrži dugačke monološke dijelove koje moli svećenik, u sklopu novoga obreda koji stvara atmosferu potrebe neprestanoga dijalogiziranja.

** Zbog laksne i liberalne naravi propisa (kao i u drugim elementima novoga obreda) o kojima se ne vodi nikakva računa, pričest pod obje prilike može se u praksi podjeljivati bez ikakvih ograničenja. Ironija situacije je u tome što ova mogućnost dobro dolazi konzervativno ili tradicionalno orijentiranim svećenicima koji je mogu iskoristiti kao praktično rješenje da bi se izbjegla mogućnost podjeljivanja pričesti na ruku i tako izbjeglo veće zlo.

Lutherova Misa

Predavanje mons. Lefebvrea održano 16. veljače 1975. u Firenci

Večeras ću vam govoriti o Lutherovoj Misi i o Misi po novome obredu. Zašto ova usporedba između nove Mise i Lutherove Mise? Stoga što to pokazuje povijest: stvarnu povijest nisam ja stvorio. Jedna knjiga Léona Cristijanija, napisana 1911., koja se zove „Od luteranstva do protestantizma“, govori o Lutherovoj liturgijskoj reformi.[1] Napisana je u vrijeme kada autor nije poznavao ni našu trenutačnu krizu ni novi obred, stoga ju je napisao bez ikakvih primisli.

Ponajprije bih želio napraviti sintezu temeljnih načela Mise kako bih prizvao u svijest ljepotu, duboku duhovnu vrijednost naše Mise, mjesto naše Mise u našoj svetoj Crkvi. Što je ljepše naš Gospodin Isus Krist mogao dati čovječanstvu, što vrjednije, svetije, svojoj svetoj Crkvi, svojoj Zaručnici Crkvi na Kalvariji, kada je umirao na križu? Svoju Žrtvu.

Svoju Žrtvu: Njegova osoba koja nastavlja Njegovu Žrtvu, On ju je dao Crkvi u trenutku kada je umirao na križu. Otada je ova Žrtva bila predodređena da se obnavlja i da ostane tijekom stoljećā, na onaj način kako ju je on ustanovio istodobno sa svećeništvom.

Kada je u svetoj Crkvi Isus ustanovio svećeništvo, ustanovio ga je za Žrtvu, Žrtvu na križu jer je ova Žrtva izvor svih zasluga, svih milosti, svih sakramenata: ona je izvor svega bogatstva Crkve. Moramo se prisjetiti toga, nikada ne smijemo zaboraviti ovu stvarnost: božansku stvarnost.

Dakle, Žrtva na križu obnavlja se na našim oltarima, a svećeništvo je u odnosu, bitno je povezano sa Žrtvom. Ne razumije se svećeništvo bez Žrtve jer je svećeništvo stvoreno za Žrtvu. Mogli bismo reći da je to Utjelovljenje Isusa Krista kroz stoljeća: Misna Žrtva prinosi se usque ad finem temporum.

Ako je Isus Krist želio ovu Žrtvu, on je želio biti i njezin žrtveni prinos. Ako se dakle nastavlja Žrtva na križu, želio je da žrtveni prinos uvijek bude isti, da on sam bude žrtveni prinos. Da bi bio žrtveni prinos, On mora biti prisutan, stvarno prisutan na našim oltarima. Ako On nije prisutan, ako nema stvarne prisutnosti na našim oltarima, nema žrtvenog prinosa, nema svećeništva. Sve je ujedinjeno: svećeništvo, žrtva, žrtveni prinos, stvarna prisutnost; dakle, transupstancijacija.

Ovo je „srce“ blaga – najvećega, najbogatijega – koje je naš Gospodin dao svojoj Zaručnici Crkvi i cijelome čovječanstvu. I tako možemo razumjeti kako je Luther, kada je želio preobraziti, izmijeniti ova načela, počeo s napadom na svećeništvo kako to danas čine modernisti. Jer je Luther dobro znao da ako nestane Žrtva, ne bi više bilo svećeništva, ne bi više bilo žrtvenog prinosa, ne bi više bilo ničega u Crkvi, ne bi više bilo izvora milosti.

Luther je tvrdio da ne bi trebalo više biti svećeništva. On je rekao: „Ne postoji razlika između svećenika i laika. Svećeništvo je sveopće“. To su ideje koje je on zastupao. Govorio je osim toga da postoje tri zida koji okružuju Crkvu kako bi je obranili: prvi zid je ova razlika između svećenika i laika. Govorio je: „Tvrdnja da papa, biskupi, svećenici, redovnici čine klerički stalež, dok kneževi, gospoda, obrtnici, seljaci čine svjetovni stalež, čista je izmišljotina i laž“. Ova razlika između svećenika i laika bila bi, dakle, po

Lutheru izmišljotina i laž. Čitam njegove riječi: „Uistinu svi kršćani pripadaju kleričkom staležu. Nema razlike, postoji samo razlika funkcije, službe. Svi vjernici imaju svećeništvo skupa s krsnim biljegom; svi kršćani su svećenici, a svećenici nemaju poseban biljeg, ne postoji poseban sakrament za svećenike, nego njihov svećenički biljeg dolazi od krsnoga biljega“. Tako se objašnjava ova laicizacija svećenika: ne žele više imati posebnu odjeću, ne žele se više razlikovati od vjernika jer su svi svećenici i jer vjernici moraju odabrati svoje svećenike, birati svoje svećenike.

Ovo su načela Luthera koji nastavlja: „Ako jedan Papa ili biskup pomazuje, podjeljuje tonzure, zaređuje, posvećuje ili daje različito odijelo laicima i svećenicima, stvara varalice“. Po krštenju su svi posvećeni svećenici (drži Luther), dakle progresivisti naših dana nisu novotari!

Postoji nova knjiga o sakramentima koja je objavljena u Parizu u siječnju ove godine, pod upravom nadbiskupa, kardinala Martyja. Autori su „otkrili“ da ima osam, a ne više sedam sakramenata, a osmi sakrament je redovničko svečano zavjetovanje. Jasno se kaže u ovoj knjizi da su svi vjernici svećenici i da njihov biljeg dolazi od krsnoga biljega. Autori su čitali Luthera koji je za njih postao crkvenim ocem.

Luther je učinio još jedan korak naprijed nakon ukinuća svećeništva. Nije više vjerovao ni u transupstancijaciju, ni u žrtvu. Jasno je tvrdio da Misa nije žrtva, nego zajedništvo, večera, euharistija, sve samo ne žrtva. Sukladno tome, za njega nema više žrtve, stvarne Prisutnosti, nego samo duhovna prisutnost, prisjećanje i zborovanje. Zbog toga se Luther uvijek borio protiv privatnih Misa; to je jedna od prvih poduzetih mjera jer po njemu privatna Misa nije zborovanje, a nužno je da vjernici međusobno komuniciraju. Privatna Misa za Luthera nije u skladu s istinom i treba dakle ukinuti sve privatne Mise.

Luther je Euharistiju nazivao „sakramentom kruha“. „Euharistija – govorio je – postala je žaljenja vrijedno iskrivljenje. Ovo iskrivljenje Mise uvjetovano je time da

je Misa pretvorena u Žrtvu". Moramo ustvrditi da se danas ne govori više o Žrtvi svete Mise u biskupijskim i župnim listićima, nego o Euharistiji, o zborovanju, o večeri. Koje čudno približavanje Lutherovim tezama!

Sam je Luther pravio osim toga razliku među svrhama Misne Žrtve. Rekao je da je jedan od ciljeva Mise zahvala Bogu. Euharistija je „Sacrificium laudis", a ne „Sacrificium expiationis", dakle nije pomirbena Žrtva nego hvalbena Žrtva, Euharistijska. Poradi toga određeni protestanti govore još o Žrtvi, ali je ne razumijevaju u smislu pomirbene Žrtve koja otpušta grijehe, a to je jedna od glavnih svrha Misne Žrtve.

Zbog toga moderni protestanti prihvaćaju novi obred Mise jer kažu da je sada s novim obredom moguće moliti se s katolicima. Ovo je objavljeno u jednom časopisu biskupije Strasbourg koji je prenosio izvješće o susretu s protestantima Augsburške konfesije. „Uistinu, sa sadašnjim oblicima euharistijskog slavlja Katoličke Crkve i s prisutnim međusobnim teološkim približavanjem, mnoge smetnje koje su mogle spriječiti jednog protestanta da sudjeluje na euharistijskom slavlju, postupno nestaju i sada je moguće jednom protestantu priznati da u katoličkom euharistijskom slavlju imamo Večeru koju je Gospodin ustanovio. Držimo vrijednim poslužiti se novim euharistijskim molitvama koje imaju prednost što oslabljuju teologiju Žrtve".[2] Posve je jasno! Prije dva tjedna išao sam u Englesku i saznao sam da je jedan anglikanski biskup prihvatio novi katolički obred za svoju cijelu biskupiju. On je izjavio: „Ovaj novi obred posve je u skladu s našim protestantskim uvjerenjima". Dakle, jasno je da za protestante ne postoje više poteškoće glede prihvaćanja novog obreda. Zašto ne prihvate stari obred? To je upitao gospodin Salleron oce iz Taizéa: „Zašto kažete da danas možete prihvatiti novi obred, a ne možete stari?" Postoji dakle razlika između novog i starog obreda i ova je razlika bitna; nije to akcidentalna razlika i zbog toga ne prihvaćaju služiti stari obred, sa svim molitvama koje su dragocjene i koje zbilja rasvijetljuju svrhe Žrtve: prošnja, kajanje, zahvala i klanjanje. To je svrha Žrtve katoličke

Mise koja je jasna u starom obredu, a nije više u novom obredu jer više nema Prikazanja. I zbog ga toga Luther nije više želio.

Pogledajmo kako je Luther počeo sa svojom novom misom, svojom reformom. Prva evangelička misa održana je u noći između 24. i 25. prosinca 1521. Na ovoj prvoj evangeličkoj misi, nakon propovijedi o Euharistiji, predstavlja se pričest pod obje prilike kao obvezatna, a ispovijed kao beskorisna jer je dovoljna sama vjera. Karlstadt, Lutherov učenik, dolazi na oltar u svjetovnoj odjeći, moli Confiteor i počinje misa kako se slavila dotada, ali samo do Evanđelja; i zbilja, Prikazanje i Podizanje su ukinuti [3] i to pokazuje da je ukinuto sve ono što je predstavljalo smisao Žrtve. Nakon posvete slijedi Pričest; mnogi od onih koji nazoče su pak, prije nego što će se pričestiti, jeli i pili, također i rakiju. Pričest se dijeli pod obje prilike, kruh na ruku.

Jedna od hostija izmiče i pada na odjeću jednog vjernika. Jedan je svećenik uzima; jedna druga pada na zemlju i Karlstadt moli laike da je pokupe i budući da odbijaju, zbog poštovanja i zbog straha, kaže: „Neka ostane gdje i jest, nije bitno, samo neka se ne gazi preko nje.“ Malo kasnije je uzima on sam.[4] Brojne osobe su zadovoljne zbog novotarija i mnogo ljudi dolazi na ovu novu misu jer je jedan dio na njemačkom jeziku i oni kažu da je bolje razumiju. Samostani se počinju prazniti. Luther je izjavio: „Zadržat ću svoj habit i svoje monaške običaje“. Neki monasi ostaju u samostanu, ali veći dio ih napušta i ženi se. Velika anarhija vlada među svećenicima. Svatko služi misu kako želi. Vijeće ne zna više što učiniti,[5] donosi odluku da će urediti novu liturgiju, da neće više dopustiti punu slobodu i da će uvesti malo reda. Način slavljenja Mise mora biti sljedeći: Ulaz, Slava, Poslanica, Evanđelje, Svet; potom bi trebala slijediti propovijed. Ofertorij i Kanon su ukinuti i svećenik čita izvješće o ustanovljenju Večere. Govori to glasno, na njemačkome, i daje Pričest pod objema prilikama. Potom na završetku dolazi Jaganjče Božji i Benedicamus Domino.

Preinake Posvete koje su unesene u Novus ordo slične su preinakama koje je uveo Luther; bitne riječi

Posvete nisu više samo riječi forme kakve smo dosada poznavali: „Hoc est Corpus meum... Hic est calix Sanguinis mei“. S riječima koje slijede. Ne! Sada bitne riječi ovako počinju: „On uze kruh...“ sve do, nakon posvete vina, „Hoc facite in Meam comemorationem“. Luther je rekao istu stvar. Zašto? Jer se čita izvješće o Večeri koje je: „Izvješće, a ne djelo, nije Žrtva, nije žrtvovanje: to je obični spomen“. Poradi čega su naši novotari kopirali Luthera?

Luther je osim toga rekao: „Mise i večernje su završile. Časoslov će se pak zadržati kao jutarnja, časovi, večernja i povečerje, ali samo tijekom tjedna. Neće se više slaviti svetac koji nije izričito spomenut u Pismu“.[6] Dakle, posve je promijenio kalendar, točno kako su to sada učinili.

Zašto su tako servilno oponašali Luthera u novoj Misi? Jedino objašnjenje koje se može dati jest ekumenizam. Zbog toga što se bez ovoga razloga zbilja ne može razumjeti ova reforma. Ona zbilja nema nikakvu prednost, ni teološku, a ni pastoralnu. Nikakvu prednost nego jedino približavanje protestantima. Može se opravdano misliti da su poradi ovoga razloga protestanti pozvani u Povjerenstvo liturgijske reforme kako bismo znali jesu li zadovoljni ili nisu i ima li neka stvar koja im se ne sviđa, mogu li se moliti s nama ili ne. Čini mi se da ne može biti drugog razloga za nazočnost protestanata u Povjerenstvu reforme Mise. Ali kako možemo zamisliti da protestanti koji nemaju našu vjeru mogu biti pozvani u Povjerenstvo reforme naše Mise, naše Žrtve, onoga što mi imamo i što je najbolje, najbogatije u cijeloj našoj Crkvi, najsavršeniju stvar naše vjere?

Luther je u siječnju 1526. dao tiskati novi obrednik. U svojem je duhu želio potpunu slobodu. Govorio je: „Kad bi bilo moguće, želio bih dati posvemašnju slobodu svećenicima da naprave obred koji žele; no sada se javlja opasnost

zloporaba, potrebno je donijeti uredbe".[7] No njegova ideja bila je posvemašnja sloboda i također jednakost između svećenika i laika. I tako su svi vjernici bili svećenici te su mogli i oni imati ideje kako bi stvarali oblike bogoslužja. Dakle, svi skupa: oni koji su svećenici, oni koji imaju posebnu ulogu, oni koji su odabrani između vjernika, svi se skupa mogu okušati u kreativnosti kulta.

Ali kako je sve već bilo pomalo teško jer je prouzročilo previše nereda, onda su napisali obrednik. Govorio je osim toga: „Uporaba latinskoga je po želji". Nije bio posve protiv latinskoga, štoviše, htio je da djeca uče latinski, ali je govorio: „Želja običnih laika imati misu na njemačkome posve je opravdana". Međutim, ima ljudi koji dolaze u Crkvu da bi vidjeli nešto novo, nove stvari, ali oni zbilja nisu kršćani, oni su radoznali kao kad bismo mi išli k Turcima ili poganima.

„Nedjeljom bude misa". Luther, pak, zadržava ime misa s određenim gađenjem. Sveti paramenti i svijeće još su privremeno zadržani. Počinje se s Ulazom na njemačkome, potom slijedi Kyrie, potom molitva dana / kolekta koju pjeva celebrant, upravljena još uvijek prema oltaru, a ne prema narodu. A za Poslanicu i za Evanđelje koji se pjevaju na njemačkome okrenut će se prema narodu i onda svi pjevaju Vjerovanje na narodnom jeziku. [8]

Celebrant će izgovoriti parafrazu Očenaša, potaknuti na Pričest, potom će uslijediti Posveta. Pjevat će se na njemačkome ovim riječima: „Naš Gospodin Isus Krist, one noći kad je bio izdan uze kruh te zahvali, razlomi ga, dade ga svojim učenicima i reče: 'Uzmite i jedite, ovo je Tijelo moje koje se za vas predaje'." Hoc est Corpus meum quod pro vobis tradetur – ovo su točne riječi – ,,Kadgod ovo budete činili, činit ćete na moj spomen. – Isto tako uze kalež, pošto večeraše i reče: 'Uzmite i pijte svi, ovo je kalež, novi Savez u mojoj Krvi koja se prolijeva za vas za otpuštenje grijeha'". Nije rekao pro vobis et pro multis, uklonio je riječi pro multis i također mysterium fidei. [9]

Mysterium fidei i pro multis su nestali. „Koja se prolijeva za vas

na otpuštenje grijeha; činite ovo svaki put kad budete pili ovu čašu meni na spomen". Ove riječi za koje je Luther govorio da su Posveta, dakle bitne riječi, odgovaraju točno riječima u dokumentu Kongregacije za bogoštovlje. Jedina riječ više jest pro multis, koja je ostala u vatikanskom dokumentu. No sve one riječi koje su rečene ranije: „Naš Gospodin, one noći kad je bio izdan, uze kruh", ne pripadaju formi; nikada Crkva nije rekla da riječi koje prethode Posveti čine dio forme sakramenta.

Nakon Podizanja koje je Luther zadržao do 1542. došla je Pričest na ruke. Posljednjom molitvom – kolektom – zaključivana je Misa,

kao popričesnom molitvom kod katolika. [10]

Luther koji je mrzio svećenički celibat i redovničke zavjete, htio je dokinuti ove običaje Crkve. Potom, jedna dosta zanimljiva stvar jest da se uvijek pomalo bojao reformi koje je proveo. Njegovi su učenici išli naprijed brže od njega dok je on uvijek ostao pomalo bojažljiv. Govorio je svojim učenicima: „Ja osuđujem novi običaj da se Euharistija daje iz ruke u ruku, kao i nepromišljen običaj Pričesti pod objema prilikama". To je bilo u prvo vrijeme, a kasnije je to prihvatio; u prvo vrijeme mu se činilo da Pričest na ruku nije dobra stvar.

A pošto je rekao da Ispovijed nije više nužna, ni za one koji su imali teških grijeha, oklijevao je i govorio: „Ispovijed je dobra, ali kad bi Papa tražio od mene da se ispovjedim, ne bih to učinio, ja to ne želim činiti, ali ne želim pak ni da mi netko zabrani ovu tajnu ispovijed. Ne bih nikomu dopustio da mi ukine tajnu ispovijed. Ne bih je napustio za sva blaga zemaljska jer znam koliko mi je snage i utjehe pružila".

Luther je bio nagrižen skrupulama, ali ga je proždirala potreba činiti nove stvari, sve izmijeniti, ići protiv Pape, protiv Rimske Crkve, protiv dogme. On je stoga nastavio sa svojom reformom.

Bjelodano je da se sadašnja liturgijska reforma nadahnjuje Lutherovom reformom. Rekao sam to u Rimu mnogim kardinalima: „Vaša nova misa je Lutherova misa“. Odgovorili su mi: „Onda je dakle heretična!“ A ja sam dodao: „Ne, nije heretična, nego ambivalentna, dvoznačna jer je netko može služiti s cjelovitom katoličkom vjerom o Žrtvi, stvarnoj Prisutnosti, transupstancijaciji, a netko drugi je može služiti, a da nema ovu intenciju i onda Misa nije više valjana. Riječi koje on izgovara i geste koje čini tomu ne proturječe. Ona je dvoznačna, zacijelo dvoznačna. I zacijelo ju je Luther mnogo godina valjano služio dok još nije bio protiv Žrtve, kada je još više ili manje bio katolik, ali kasnije, kada je odbacio Žrtvu, svećeništvo, stvarnu Prisutnost, tada njegova Misa nije više bila valjana“.

Ali kako jedna Misa može biti tako dvoznačna? Nemoguće je dospjeti do ovoga sa starim obredom jer je ovaj obred jasan. Cijeli Ofertorij jasno izriče ono što činimo. Ofertorij je definicija Misne Žrtve. Zbog toga je Luther bio protiv Ofertorija jer je bio previše očit i zbog toga je napravio promjene u Kanonu kako ne bi pojasnio je li to bilo pripovijedanje ili djelo. A mi pak znamo da je Posveta djelovanje, žrtvovanje.

Znamo da je u našim starim misalima, prije Communicantes, napisano Infra actionem, po čemu je jasno da to nije pripovijedanje, ni spomen, obični spomen. To je djelovanje, žrtvovanje.

Sve ove promjene u novom obredu zbilja su pogibeljne jer malo pomalo, poglavito za mlade svećenike koji više nemaju predodžbu o Žrtvi, stvarnoj Prisutnosti, o transupstancijaciji, za koje sve to više ništa ne znači, ovi mladi svećenici gube intenciju činiti ono što čini Crkva i ne služe više valjane Mise: nema više stvarne Prisutnosti.

Jasno da svećenici koji su u određenoj dobi, kada služe po novom obredu, imaju još vjeru svih vremena. Služili su mnogo godina Misu po starom obredu, zadržali su iste intencije; može se dakle pretpostaviti da je njihova Misa valjana. Ali, u mjeri u kojoj ove intencije odlaze, nestaju, Mise više neće biti valjane.

Htjeli su se približiti protestantima i katolici su postali protestantima, a protestanti nisu postali katolici. Ovo je bjelodano, nitko ne može reći nešto suprotno.

Ako je pet kardinala i petnaest biskupa išlo na „Koncil mladih u Taizéu“, kako ovi mladi mogu znati što je katoličanstvo, a što protestantizam? Neki su primili Pričest kod protestanata, a drugi kod katolika.

Kada je kardinal Willebrands išao u Ženevu, na Ekumenski sabor crkava, izjavio je: „Mi moramo rehabilitirati Luthera“. Rekao je to kao izaslanik Svete Stolice!

A Ispovijed, što je postala Ispovijed, sakrament Pokore, s kolektivnim odrješenjem? Je li možda pastoralni način reći vjernicima: „Dali smo vam kolektivno odrješenje, možete se pričestiti i kada budete u prigodi, ako imate teških grijeha, ispovjedit ćete se za šest mjeseci ili godinu dana...“? Kako se ovaj način djelovanja može nazvati „pastoralnim“? Kakvu se predodžbu može imati o teškome grijehu?

I sveta Potvrda. Sakrament svete Potvrde se nalazi u sličnoj situaciji. Danas kada biskup podjeljuje sakrament svete Potvrde kaže: „Znamenujem te znakom križa. Primi Duha Svetoga“. Oni moraju precizirati da je posebna milost Sakramenta kojom se daje Duh Sveti. Ako se ne izgovaraju ove riječi: „Ego te confirmo in nomine Patris...“, nema sakramenta! Rekao sam to i kardinalima jer su me oni optužili, govoreći mi: „Vi dijelite Potvrdu, a nemate pravo to činiti!“ Odgovorio sam: „Činim to jer se vjernici pribojavaju da njihova djeca nemaju milost svete Potvrde, jer sumnjaju u valjanost sakramenta koji se podjeljuje sada po crkvama, ne zna se više je li to sakrament ili nije. Dakle, kako bi imali barem ovu sigurnost da zbilja primaju milost, mole me da dijelim svetu Potvrdu, a ja to i činim jer mi se čini da to ne mogu odbiti onima koji od mene traže valjanu Krizmu da bi oni barem primili milost, premda to nije dopušteno jer smo u vremenu u kojemu naravno i nadnaravno božansko pravo prelazi pozitivno crkveno pravo kada se ono tomu suprotstavlja umjesto da mu bude kanal“.

Nalazimo se u izvanrednoj krizi. Ne možemo slijediti ove reforme. Gdje su dobri plodovi ovih reformi? Zbilja se to pitam! Liturgijska reforma, reforma bogoslovija, reforma redovničkih zajednica, svi ovi generalni kapituli!... U kojim uvjetima su sada ove jadne zajednice? Svi odlaze!... Nema više novaka, nema više zvanja!...

Oni priznaju da više nema zvanja. Kardinal nadbiskup Cincinnatija je priznao na Biskupskoj sinodi u Rimu: „U našim zemljama – predstavljao je sve zemlje engleskog govornog područja – više nema zvanja jer mladi ljudi više ne znaju što je svećenik“. Mi moramo ostati u Tradiciji. Samo Tradicija nam uistinu daje milost, uistinu nam daje kontinuitet u Crkvi. Ako napustimo Tradiciju, pridonosimo uništenju Crkve.

Rekao sam također tim kardinalima: „Zar ne vidite da je koncilska shema o vjerskoj slobodi proturječna? U prvom dijelu sheme kaže se: 'Ništa se nije promijenilo u Tradiciji', a unutar sheme sve je protivno Tradiciji. Protivno je

onomu što su rekli Grgur XVI., Pio IX. i Lav XIII.“

Dakle, valja odabrati! Ili se slažemo s koncilskom vjerskom slobodom i onda smo protivni onomu što su rekli ovi pape, ili se slažemo s ovim papama, a onda se ne slažemo više s onime što se govori u shemi o vjerskoj slobodi. Nemoguće se slagati s jednim i drugim. A ja sam dodao: „Ja biram Tradiciju, ja sam za Tradiciju i nisam za ove novotarije koje predstavljaju liberalizam, ništa drugo nego liberalizam koji su osudili svi rimski prvosvećenici tijekom stoljeća i pol. Ovaj je liberalizam ušao u Crkvu preko koncila: sloboda, jednakost i bratstvo“.

Sloboda: vjerska sloboda; bratstvo: ekumenizam; jednakost: kolegijalnost! A ovo su tri načela liberalizma koji potječe od filozofa XVIII. stoljeća i koji je završio francuskom revolucijom.

Ovo su ideje koje su ušle u koncil preko dvoznačnih riječi i sada idemo prema uništenju: uništenju Crkve jer ove su ideje posve protivne naravi i protivne vjeri. Među nama ne postoji istinska jednakost. Papa Lav XIII. je to dobro rekao u svojoj enciklici o slobodi.

Potom bratstvo! Ako ne postoji jedan Otac, gdje ćemo pronaći bratstvo? Ako nema Oca, nema ni Boga; kako ćemo onda moći biti braća? Kako ćemo moći biti braća bez zajedničkog Oca? Nemoguće! Moramo prigrliti sve neprijatelje Crkve: komuniste, masone, budiste i sve one koji su protiv Crkve?

Postoji jedan dekret od prije tjedan dana koji kaže da sada ne postoji ekskomunikacija za katolika koji uđe u masoneriju. Ali gdje je Crkva? Ovo je nemoguće! Tradicionalni neprijatelji Crkve, oni koji žele uništiti katoličke zemlje! Tko je uništio Portugal? Tko je to bio u Čileu? A sada u Južnom Vijetnamu? Zato što su katolici! Austrija

tijekom Prvog svjetskog rata, Mađarska, Poljska... masoni žele uništenje katoličkih zemalja. Što će biti za godinu dana od Španjolske, Italije, itd...? Zašto Crkva širi ruke prema svim ovim ljudima koji su njezini deklarirani neprijatelji?

Zacijelo se moramo moliti.... moliti; ovo je đavolska navala na Crkvu koju nikada nismo vidjeli. Moramo moliti dragu Gospu, Presvetu Djevicu Mariju da nam pritekne u pomoć jer zbilja ne znamo što će se sutra dogoditi. Uistinu se čini da će sve ovo uništenje imati strašne posljedice za svijet. Nemoguće je da Bog prihvaća sve ove psovke i svetogrđa koja se čine protiv Njegove slave, Njegovog veličanstva! On ima veliko strpljenje, ali doći će dan, kada će to biti ja ne znam, doći će dan kazne jer svi ovi zakoni, zakoni o pobačaju koje vidimo u mnogim zemljama, rastava u Italiji, sve ovo uništenje moralnog zakona, uništenje istine... zbilja je teško vjerovati da se to može činiti, a da Bog jednog dana ne progovori!

Dakle, moramo od Boga tražiti milosrđe za nas i za našu braću; ali moramo se trsiti i boriti. Boriti se da zadržimo Tradiciju i da se ne bojimo. Zadržati poglavito obred naše svete Mise jer je ona temelj Crkve i kršćanskog društva. Kada ne bude prave Mise u Crkvi, Crkva će biti gotova...

Moramo stoga sačuvati ovaj obred, ovu Žrtvu. Sve naše crkve sagrađene su za ovu Misu, ne za neku drugu; za Žrtvu svete Mise, a ne za Večeru, za gozbu, za spomen, za zborovanje, ne! Za Žrtvu našega Gospodina Isusa Krista koji ostaje na našim oltarima! I poradi toga su naši očevi sagradili naše lijepe crkve, a ne za večeru, ne za spomen, ne!

Računam s vašim molitvama za moje bogoslovije, da bismo od mojih bogoslova učinili prave svećenike koji imaju vjeru i koji stoga mogu dijeliti prave sakramente i služiti pravu Misnu Žrtvu.

Sveta Misa i liturgijska revolucija

don Pierpaolo Petrucci

Ako postoji ijedna karakteristika koja može par excellence definirati život našeg utemeljitelja, onda je to jamačno želja da obnovi Kraljevstvo Kristovo u dušama i u društvu. Po ovome mons. Marcel Lefebvre posve nasljeduje svetog Pija X. koji je od „Instaurare omnia in Christo" učinio cijeli program svog pontifikata.

Ostvarenje ovoga kraljevstva uključuje borbu protiv onih koji ga odbacuju i to objašnjava najoštrije suprotstavljanje svetog Pija X. prije, a mons. Lefebvrea kasnije modernizmu koji je prodro u Crkvu.

Isus je zacijelo kralj jer je Bog i njemu dakle sva stvorenja trebaju iskazivati počast, ali je kralj i kao čovjek jer nas je izbavio iz vlasti Sotonine, prolivši svoju krv na križu. Zbog toga pripadamo njemu i njemu moramo podložiti ponajprije svoj duh s potpunim pristajanjem uz istine koje nam je objavio i koje nam pokazuju put kako dospjeti do spasenja. Njemu moramo podvrći i volju usklađujući sve više svoj život s njegovim zakonom.

Kraljevstvo Kristovo ne širi se jedino na duše i na obitelji, nego i na društvo koje je u konačnici Božje stvorenje jer je on čovjeku dao društvenu narav. I ona mu

dakle mora iskazivani javni kult u religiji koju je On objavio i temeljiti svoje uredbe na naravnom i božanskom zakonu.

Uspostava ovoga društvenog kraljevanja ne može nas ostaviti ravnodušnima jer, kako je podsjetio papa Pio XII.: „Od oblika koji je dan društvu, u skladu ili ne s božanskim zakonima, ovisi i prodire dobro ili zlo u duše“[1]. Sakramentom Potvrde postali smo Kristovi bojovnici baš radi suradnje na obnovi ovoga kraljevstva u nama i u društvu. Kako bismo tomu djelotvorno pridonijeli, ne smijemo zaboraviti da smo pozvani na bitno nadnaravnu borbu. Sveti Pavao nas na to podsjeća: „Jer nije nam se boriti protiv krvi i mesa, nego protiv Vrhovništava, protiv Vlasti, protiv upravljača ovoga mračnog svijeta, protiv zlih duhova po nebesima. Zbog toga posegnite za svom opremom Božjom da uzmognete odoljeti u dan zli“[2]. Sada je Sotona pobijeđen na križu gdje je Isus pribio na križ našu zadužnicu i zaslužio nam sve potrebne milosti za pobjedu u borbi koja će po sebi biti uvelike iznad naših snaga.

Ove su nam milosti prenesene preko svete Mise koja posadašnjuje Žrtvu na križu, ovjekovječuje pobjedu Isusa Krista nad Sotonom. Sveti Alfonz, govoreći o svetoj Misi, podsjeća da je ona „djelo koje uvelike ruši paklene sile, koje donosi veću pomoć i utjehu dušama u čistilištu, koje uvelike ublažuje božansku srdžbu protiv grješnika, koja donosi veće dobro ljudima na ovoj zemlji“[3].

Mons. Lefebvre na dan svog svećeničkog jubileja u znamenitoj propovijedi podsjeća na društvenu preobrazbu koju je on vidio u Africi zahvaljujući Misi, istinskom

kvascu kršćanske civilizacije među urođenicima.[4]

Zbog toga, od svog poraza na križu, Sotona želi uništiti Crkvu koja je proistekla iz Isusovog otvorenog boka da omete da se plodovi njezine žrtve prenose na duše. Na osobit način želi je udariti u srce, pokušavajući joj ne samo izmijeniti nauk, nego i isušiti izvor milosti: „Zloduh – piše sveti Alfonz – nastojao je da ukloni Misu preko krivovjeraca, čineći ih prethodnicima antikrista koji će je prije svega drugoga nastojati ukinuti, a i doista će uspjeti zbog opačine ljudske ukinuti svetu oltarsku Žrtvu prema onome što je prorekao prorok Danijel (Dan 8,12)“ [5].

Jedan od najvećih napada na Misu bio je jamačno napad koji je donijelo protestantsko krivovjerje koje zbog krivog nauka o opravdanju utemeljenog isključivo na vjeri nije priznavalo potrebu obnavljanja Žrtve na križu radi pomirbe za grijehe. Misa je tako postajala obično prisjećanje na Posljednju večeru, sastavljeno od zajednice vjernika pod predsjedanjem pastora gdje je Gospodin bio samo duhovno prisutan. Niječući postojanje okajničke žrtve nije više bila nužna žrtva, čak ni svećenik koji je imao dužnost prinositi je i žrtvovati; odavde potječe nijekanje stvarne prisutnosti i svećenika koji je posvećen za ovu službu po svetom Redu koji ga čini različitim od vjernika.

Simptomatično je promatrati kako je biskup otpadnik Cranmer uspio u Engleskoj promijeniti vjeru naroda koji je bio katolički, navodeći ga da prigrli protestantska krivovjerja mijenjajući misnu liturgiju. Knjiga Michaela Daviesa Cranmer's Godly Order razlaže o tome na zapanjujući način[6].

Uporaba narodnog jezika, ispuštanje trenutaka tišine, ukinuće ofertorija, zamjenjivanje oltarā stolovima, promjena svećenikova mjesta, Pričest na ruku i druga ukinuća i dodaci proizveli su pravu revoluciju u vjeri.

Budući da zakon molitve odgovara zakonu vjere, liturgijske promjene koje su postupno uvedene ostvarile su masovni ideološki prekrcaj koji je cijeli narod odveo u krivovjerje, puno učinkovitije nego tisuću propovijedi i katekizama: „Malo pomalo, u onoj mjeri kako su pro-

lazile godine, dogme optočene u starim obredima koji su sada napušteni i koje su, zahvaljujući njima, ostale žive u duhovima i u srcima, na koncu su nestale, a da opet za njihovo uništenje nije bilo nužno organizirati misije i propovijedi“[7].

Papa Lav XIII. u svojoj enciklici o anglikanskim ređenjima jako dobro sažima postupak koji je ostvaren: „Oni (anglikanski reformatori) znali su jako dobro da su vjera i kult usko povezani, lex credendi i lex supplicandi; tako su pod izlikom obnavljanja liturgije da joj vrate njezin izvorni oblik, unijeli izmjene u mnogim točkama da je usklade s novotarskim zabludama. Iz toga proistječe da se u cijelom ordinariju nikada jasno ne govori o žrtvi, o posveti, o svećeništvu, o moći posvećenja i prinošenja žrtve; naprotiv, kako smo već rekli, namjerno se maknulo i ukinulo iz molitava katoličkog obreda koje nisu samo i jednostavno uklonjene, svaki trag ovih elemenata, kao i drugih sličnih“[8].

Čini se nevjerojatnim ustvrditi kako je poradi revolucije u Crkvi koju je izvršio posljednji koncil primijenjena ista strategija da preobrazi vjeru katolika i da ih privede novim učenjima, među kojima su ekumenizam, služeći se liturgijom kao povlaštenim oruđem uz nametanje novog misnog obreda.

Od samih početaka ovog liturgijskog prevrata ugledne crkvene osobe su javno upozorile na opasnost. Dovoljno je spomenuti kardinale Baccija i Ottavijanija koji su, predstavljajući Pavlu VI. dobro poznati Breve esame critico del Novus Ordo Missae, upozorili na „zapanjujuće udaljavanje od katoličke teologije o svetoj Misi“ kako je formulirana na Tridentskom saboru koji je ,,podigao nepremostivu branu protiv bilo kakvoga krivovjerja koje bi moglo narušiti cjelovitost učiteljstva“.

Posrijedi je bio obred skovan ex novo kako je to priznao sam Pavao VI. govoreći o ,,novosti koja sačinjava novi obred Mise” koja uključuje ,,promjenu koja se tiče časne višestoljetne tradicije” (Opća audijencija od 26. studenog 1969.).

Sam mons. Bugnini, glavni tvorac reforme, rekao je vrlo jasno da je

posrijedi „u nekim stvarima prava nova tvorevina jer je slika liturgije koji je dao II. vatikanski sabor posve drukčija od slike koju je Katolička Crkva dosada imala“[9].

Već bi ovo po sebi bilo dostatno da se opravda njezino odbacivanje jer se liturgija ne stvara za stolom – ona je proizvod katoličke pobožnosti mnogih stoljećā i samo su krivovjerci tijekom povijesti poduzimali korjenitu reformu, uvijek pod izlikom povratka čistoći prvog kršćanstva. A to je dobro znana revolucionarna metoda: „Zna se, piše Louis Salleron – da je u stabilnim društvima prokušani tijek revolucije 'povratak izvorima'. Nije više riječ o tome da se obreže stablo kako bi donijelo više roda; reže ga se pri dnu pod izlikom da se sva snaga dade njegovom korijenju“.[10]

Ovo udaljavanje od katoličke vjere dobro je zamjetno u istim točkama koje su novotari obrnuli: ponajprije, Misa se ne shvaća više kao okajnička žrtva, dakle prikazana radi okajavanja grijeha; zbog toga je ofertorij, u kojem se unaprijed prikazuje žrtva koja će se prinijeti za naše grijehe, ukinut i nadomješten molitvom koja pokazuje izmjenu dobara između Boga i čovjeka. Oltar postaje stol unatoč osudi ove zloporabe koju je izrekao papa Pio XII. u svojoj enciklici Mediator Dei (20. studenog 1947.). Sveta Pričest se podjeljuje na ruke, i to je podjeljuju laici.

Za označavanje načina prisutnosti našega Gospodina u Euharistiji ne

govori se više o transsupstancijaciji, jedinom pojmu koji je Crkva posvetila da bude učinkovitom zaprjekom protestantskim zabludama.

Čak je i uloga svećenika pomućena je jer je sada zajednica ona koja proslavlja Gospodinov spomen, a svećenik postaje običnim predsjedateljem[11]. Nove zgrade izgrađene su da prihvate novi obred, vjerno se pridržavajući vatikanskih naputaka koji nemaju više nikakve veze s tradicionalnom strukturom crkve u obliku grčkog ili latinskog križa i samo svetohranište je prognano u jedan kut da ustupi mjesto celebrantu. Ovaj propis nas podsjeća na govor na zaključenju koncila u kojem je Pavao VI. rekao. „I mi, više od bilo koga drugoga, imamo kult čovjeka“ (7. prosinca 1965.). Može se reći da nova Misa potpuno ostvaruje ovo novo vjersko poimanje.

Tvorci liturgijskih promjena jasno su pokazali da im je cilj bio izraditi obred koji će moći promicati ekumenizam s protestantima.

Pavao VI. je to već u svojoj programskoj enciklici Ecclesiam suam (6. kolovoza 1964.) dao razumjeti: „O mnogim različitim točkama koje se odnose na tradiciju, duhovnost, na kanonske zakone, na kult, Mi smo spremni proučavati kako udovoljiti opravdanim željama kršćanske braće, još uvijek od nas odijeljene“.

Još očitije se izrazio J. Guittonu: „Pregnuću koje se traži od odijeljene braće da se ujedine mora odgovarati pregnuće, isto tako zahtjevno za nas, da se Rimska Crkva očisti u svojim obredima kako bi postala željenom i nastanjivom.“[12]

Glede mons. Bugninija, on nikada nije skrivao svoje ekumenske nakane. U dnevniku Osservatore Romano izjavio je da je liturgijska reforma bila prožeta „željom da ukloni svaki kamen koji može predstavljati samo sjenu rizika spoticaja ili neugodnosti za odijeljenu braću“.[13]

Zbog toga je šest protestantskih pastora sudjelovalo u izradi nove Mise.

Različite izjave poznatih osoba iz protestantskog svijeta pokazale su da je ekumenski cilj bio postignut. Među njima prisjećamo se profesora dogmatike na protestantskom fakultetu u Strasbourgu, M.Siegevala koji je u studenom 1969. napisao biskupu grada pismo u kojem je ustvrdio da „ništa u sada obnovljenoj misi ne može zbilja smetati evangeličkom kršćaninu.“[14] Iste godine Max Thurian, protestantski pastor iz Taizéa, izjavio je da će „jedan od plodova novog Orda Missae možda biti da će nekatoličke zajednice moći slaviti svetu Večeru s istim molitvama Katoličke Crkve. Teološki je to moguće“.[15]

U travnju 1972. godine protestanti iz Taizéa zbilja će prihvatiti euharistijske molitve nove Mise. Tom prigodom dominikanac, otac Roger-Thomas Calmel, veliki teolog i hrabri protivnik liturgijskih promjena od samog početka, poslao je tužan poziv na otpor: „Neka se katolički svećenici jednom zauvijek odreknu prenošenja zabluda koje su pripravili poglavari izdajnici kako bi se svidjeli krivovjerničkim propovjednicima. Neka odbiju služiti Misu po Novus ordu jer je ovaj Novus ordo sa svojim uništenjem rubrika i obreda postao ono za što je predodređen da bude: bogoslužna knjiga za uporabu heretičkim služiteljima koji ne vjeruju u Misu i koji nisu svećenici.“[16]

Nedvojbeno je da se u posljednjim godinama dogodila radikalna promjena u vjeri svećenika i vjernika, a nova liturgija Mise je u tome izvršila temeljni utjecaj.

Odbacivanje nove Mise i borba protiv modernih zabluda nije stvar izbora. Obnova u Crkvi se izgrađuje oko križa, oko svete Mise svih vremena i ovo zahtijeva od svećenika i laika posvemašnje i radikalno odbacivanje nove liturgije koja se temelji na protestantskim načelima koja su prodrla u Crkvu. Nije dovoljno samo potvrđivati istinu, nego je potrebno i osuditi ono

što joj se suprotstavlja i ako čovjek prihvati dati zabludi pravo na postojanje kako predlaže liberalni duh, gubi već u startu jer onda gradi na pijesku kompromisa i ulazi već u revolucionarnu optiku.

Izvor: La Tradizione Cattolica, br. 1 (94) – 2015.

Bilješke:

1. Pio XII., Radio-poruka od 1. lipnja 1941. godine.
2. Ef 6,12.
3. Sveti Alfonz, La Messa strapazzata.
4. „Mogao sam vidjeti kako ova posvema poganska sela postaju kršćanskima. Ona se nisu preobrazila samo duhovno i nadnaravno, nego i fizički, društveno, gospodarski i politički. Ovim je ljudima koji su bili pogani, najedanput postalo jasno da je nužno vršiti svoje dužnosti unatoč kušnjama i žrtvama i i pridržavati se svojih sporazuma, osobito bračnih obećanja. Pod utjecajem milosti svete Misne Žrtve selo se postupno preobražavalo. Sva su ova sela željela imati svoju kapelicu. Sva su ova sela željela posjet svećenika ili misionara!" Pariz, 23. rujna 1979. godine.
5. Sveti Alfonz, Ibid.
6. Ed. Ichthys, str. 288.
7. Mons. Philip Hughes, The Reformation in England, 1950., Michael Davis, La Riforma liturgica anglicana str. 89.
8. Lav XIII, Apostolicae curae, 13. rujna 1896.
9. A. Bugnini, Priopćenje tisku (4. siječnja 1967.), u «La Documentation Catholique », br. 1491 (1967.), niz 824.
10. Louis Salleron, La nouvelle Messe, Pariz, 1972., str. 40.
11. Institutio Generalis br. 7.
12. J. Guitton, Paolo VI segreto, San Paolo, Milano 1985., četvrto izdanje 2002., str. 59.
13. Usp. La Documentation Catholique », br. 1445 (1965.), niz 604.
14. Citirano u Louis Salleron La nouvelle messe str. 119.
15. "La Croix", 30. svibnja 1969, ibd. str. 119.
16. Le père Roger-Thomas Calmel, père Jean-Dominique Fabre, éd. Clovis 2012 str. 478

Simbolika požara katedrale Notre-Dame

Davor Dijanović

Požar koji je početkom Velikoga tjedna - tjedna koji označava spomen na posljednje dane Kristova života, njegovu muku i smrt – zahvatio parišku katedralu Notre-Dame ražalostio je, dakako, ljubitelje kulture i umjetnosti, ali je još više morao ražalostiti svakoga iskrenog katolika i kršćanina. Notre-Dame, naime, nije samo simbol Francuske, nego je simbol europske katoličke kulture, jedna od najvažnijih crkava Zapada, a simboli su materijalizirani izrazi našega identiteta, katoličkog i europskog identiteta.

U požaru mnogi s pravom vide veliku simboliku. Ako smo katolici, onda vjerujemo da se ništa ne događa bez volje Božje, pa se tako nije mogao dogoditi niti požar koji je prijetio da u potpunosti uništi devet stoljeća staru gotičku katedralu. Što nam poručuje simbolika vatrom zahvaćene katedrale Notre-Dame na početku Velikoga tjedna? Mišljenja sam da je simboliku odlično i sažeto opisao Luka Popov koji je na svome Facebook profilu napisao: „Vatra koja guta parišku katedralu vrlo je snažna poruka s Neba, materijalna manifestacija duhovne propasti koja vlada Europom. No i to da katedrala ipak nije izgorjela do temelja, već da su temelji i najprepoznatljiviji obrisi ipak spašeni, također je vrlo snažna nadnaravna poruka. Poruka o tome da stvar još nije izgubljena, da se Europa još uvijek stigne vratiti svojim

kršćanskim korijenima i oduprijeti se vatri neopoganizma koji hara svim njezinim porama".

(…) Thomas E. Woods u knjizi „Kako je Katolička crkva izgradila zapadnu civilizaciju" piše da zapadna civilizacija Crkvi duguje uvođenje sustava sveučilišta, dobrotvorni rad, međunarodno pravo, razne znanosti (posebno zaslužan red Isusovaca), važna ekonomska i pravna načela, a da o umjetnosti ne govorimo. Prema Woodsu Katolička je crkva zapravo izgradila zapadnu civilizaciju.

Od 18. st. nešto je, međutim, krenulo krivim putem. Kršćanstvo, koje je do tada ujedinjavalo Stari kontinent (doduše, dijelom fragmentiran Reformacijom) našlo se na udaru ideologija koje ga nastoje posve iskorijeniti. Intelektualni otac Francuske revolucije J. J. Rousseau sve postojeće institucije – imovinu, religiju, društvene klase, državu vlast i građansko društvo – proglašava iluzornima i prijetvornima, nečime što treba ukinuti.(…) Duh Francuske revolucije, duh prosvjetiteljstva i enciklopedizma prezreo je svaku metafiziku i sve nematerijalno / neopipljivo proglasio anakronim. Uzdiže se kult razuma i kult čovjeka (sekularni humanizam), a umjesto teocentrične nameće se antropocentrična vizija svijeta.

(…) Današnji vrijednosni ustroj Zapada ne samo da se u potpunosti udaljio od kršćanstva, nego je otvoreno antikršćanski. (…) I sama Katolička crkva nakon Drugoga vatikanskog koncila nalazi se u stanju velikog nemira; dim sotonin je kroz neku pukotinu ušao u Crkvu (Pavao VI.), a tradicionalni katolici tu pukotinu vide u razaranju liturgije, tj. tradicionalne latinske Mise prema kojoj – kako je u knjizi intervjua "Sol zemlje" govorio Benedikt XVI. – postoji neshvatljiva mržnja i otpor i u samim katoličkim redovima. Kad se razori liturgija, kad se dezavuira Sveta misa, onda plodovi ne mogu biti drugačiji nego što jesu: pedofilski skandali sablažnjavaju javnost, a i same vjernike katolike.

Europa je odricanjem od kršćanstva izgubila svoje duhovno središte. Gubitak je započeo u vremenu prosvjetiteljstva, a kulminira posljednjih pedesetak godina.

I katedrala Notre-Dame posljednjih se desetljeća kao i mnoge crkve u Europi de facto pretvorila u muzej. Francuski autor Stéphane Bern o tome piše: „Prije stotinu godina Notre-Dame bila je puna vjernika koji su se ondje molili, a među njima našao bi se i poneki raspršeni turist kojeg je zanimalo zdanje. Danas je upravo obrnuto: Milijuni turista koji dolaze u Notre-Dame radi njezina razgledanja, a među njima nekoliko izgubljenih vjernika koji se ondje mole.“ (...)

Kršćanstvo jednostavno više nije „velika pripovijest“ koja bi ujedinjavala i uređivala europsku sadašnjost i budućnost, što će imati teške posljedice po Europu.(...) Vakuum nastao gubitkom kršćanstva kao duhovnog središta, popunit će neka druga „velika pripovijest“. Simptomatičan je u tom smislu upravo primjer Francuske. Prema anketi Ipsosa iz veljače 2016. godine 33,2 % srednjoškolaca u Francuskoj izjašnjava se kršćanima, a 25,5 % muslimanima. Ovo su činjenice, a vrijednosne sudove o budućnosti Francuske, nekada najstarijoj kćeri Katoličke crkve, prepuštam čitateljima. Već 2016. u predgrađu Saint-Denisa na sjeveru Pariza, središnjem mjestu francuske povijesti i kulture, mjestu velike katedralne bazilike i grobova francuskih kraljeva, u jedno nedjeljno jutro održavala se Sveta misa, a teško naoružana vojska morala je štititi svećenike i grobove francuskih kraljeva. Samo prošle godine vandalizirano je 875 crkava u Francuskoj, a krađe su prijavljene u 129 crkava. Je li to budućnost Europe?

Isusovo uskrsnuće veliki je misterij za sve kršćane i katolike. Misterij praznoga groba čini bit naše vjere jer bi bez praznoga groba Isusa Nazarećanina sve što činimo bilo potpuno besmisleno. Bez praznoga groba, kao pobjede života nad smrću, nakon tjelesne smrti sve bi predstavljao ništavilo i besmisao. Prazni grob Isusa Krista našu tjelesnu smrt čini početkom novoga života. Dakako, za one koji su na ovome prolaznom svijetu slijedili nauk Katoličke crkve. Na žalost, većina modernih ljudi ako se kulturološki i smatraju katolicima ne vjeruju u misterij praznoga groba. To je posebno vidljivo kod političara koji se

deklariraju katolicima, a političko djelovanje im je protukatoličko. Takvi sebi kopaju vječni grob, jednako kao što si ga kopa i Europa koja je odbacila kršćanstvo kao svoj orijentir i putokaz.

Katedrala Notre-Dame gotovo se cijela urušila od požara koji je izbio. Slično je stanje i s nekada katoličkom Europom. I Europa se ljulja na litici koja vodi u potpunu propast, što posebno vrijedi za njezin zapadni dio. Godine koje su pred nama zadnja su šansa za spas Europe koji može doći jedino revitalizacijom njezinih kršćanskih korijena. Ako ne dođe do obnove kršćanskih vrijednosti u Europi (a jedna od kršćanskih vrijednosti je otvorenost prema životu), to će biti scenarij požara u katedrali Notre-Dame, ali bez dolaska vatrogasaca. Europa će vrijednosno izgorjeti i nestati, što je već danas slučaj u nekim dijelovima zapadne Europe koji sliče na Bliski istok i sjevernu Afriku.

Požar u katedrali Notre-Dame bio je potreban kako bi europski političari napokon, makar stidljivo spomenuli katoličke korijene Europe. Nadamo se da sljedeći spomen katoličke Europe neće biti izrečen na njezinu sprovodu i da tek gubitkom nećemo shvatiti što smo nekada imali…

Izvor: direktno.hr

***

„Ja vam kažem: svaka Novus ordo Misa koja se misi na Lutherovom stolu, sva teologija te Mise, svaka pričest na ruku i stojeći, kada padaju čestice na tlo pa se gazi po njima, sve to zove džihadiste, bombe u Europu. Pucalo je sada u Šri Lanci, skoro 400 mrtvih, 400 i više ranjenih. Gorjela je crkva Notre-Dame u Parizu. To su sve Božji znakovi: ljudi Božji, vratite se Tradiciji, pravoj Misi. Pustite krivotvorenu (novu) Misu, počnite pohađati pravu, tridentsku Misu, koja je ozakonjena do kraja svijeta. Počnite učiti pravu teologiju, učiti djecu pravi vjeronauk.“

(p. Vidko Podržaj, iz propovijedi 5. svibnja u Kapeli sv. Josipa u Zagrebu)

Naslovi koje možete naručiti u Hrvatskome tajništvu FSSPX-a:

Nadbiskup Lefebvre: Izjave i propovijedi	15 kn
Kratak kritički pregled Novog reda Mise	15 kn
Latinsko-hrvatski mali misal	15 kn
Na braniku – apologetski priručnik	60 kn
Knjižica ´Je li Isus Krist Sin Božji´, Letak ´Tvoja odluka´,	
Letak '62 razloga za tradicionalnu Misnu Žrtvu',	dobrovoljni
Ostali letci (Čudotvorna medaljica, misne pobožnosti...),	prilog
Rimski misal za puk	

Napomena: U cijene nije uključena poštarina

Posjetite nas na našoj web-stranici:

christusrexhrvatska.blogspot.com

Izdavač:

- Hrvatsko tajništvo FSSPX-a / Udruga svetog Josipa
Vatroslava Lisinskog 1, 10370 Dugo Selo
fsspxhr@gmail.com

Glavni urednik:

p. Stefan Frey

IBAN:

HR3423600001102463734

SWIFT (BIC):

ZABA HR 2X

ISSN:

1849-6695

